

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา

Morale in Performing of Teachers under Songkhla Vocational College

พรหมพสร จันทรทอง^{1*} อรจันทร์ ศิริโชติ²
และเจษฎา นกน้อย³

Prompasorn Juntong^{1*}, Orachan Sirichote²
and Chetsada Noknoi³

¹นิสิตปริญญาโท สาขาการจัดการ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

²ผศ.ดร., สาขาการจัดการ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

³ผศ.ดร., ประธานสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา 90000

*Corresponding author : e-mail : Prompasorn06@gmail.com Tel. 088-0833273

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างคือ ครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา จำนวน 248 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ($\alpha = .95$) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ SPSS สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) และปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูงกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา ($r = .857$)

คำสำคัญ : ขวัญและกำลังใจ ครู อาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา

Abstract

The objectives of this research is to study the relationship between the administration factor and the morale in the performing of teachers under songkhla vocational colleges. Samples are 248 teachers under vocational colleges in Songkhla province. Research instrument was questionnaires. Data was analyzed using SPSS. Statistics employed for data analysis were mean, standard deviation and Pearson Product-Moment Correlation. The results showed that the overall morale in the performing of teachers under songkhla vocational colleges. Was at high level ($\bar{X} = 3.85$) and the administration factor had highly positive association with morale in performing of teachers under songkhla vocational colleges ($r=0.857$)

Keywords : Morale, Teacher, Songkhla Vocational College

บทนำ

สภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบันส่งผลให้ธุรกิจมีการแข่งขันกันอย่างสูง องค์กรที่จะประสบความสำเร็จและเจริญเติบโตได้อย่างมั่นคง ราบรื่นนั้น จะต้องเป็นองค์กรที่มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความพร้อมทางด้าน “ทรัพยากรมนุษย์” การมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ ความสามารถ และคุณสมบัติที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานกิจกรรมต่าง ๆ ของ องค์กรนับได้ว่าองค์กรมีทุนทรัพย์ทางปัญญาที่มีคุณค่าอย่างสูง [1] การบริหารงานในองค์กรทุกองค์การ ผู้บริหารต้องคำนึงถึงขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคคลในหน่วยงานอยู่เสมอ การรักษากระดับของขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับสูงย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ถ้าหากคนในองค์กรไม่พอใจในการทำงานขาดขวัญและกำลังใจ ย่อมทำให้ประสิทธิภาพการทำงานต่ำลง [2]

สถานศึกษาอาชีวศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาด้านวิชาชีพที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาประเทศ สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาถึงภารกิจหน้าที่ในการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาอาชีวศึกษาแล้ว ตัวจักรสำคัญในการที่จะทำให้การบริหารภายในสถานศึกษาเป็นไปตามนโยบายด้วยดี ก็คือรูปแบบการบริหารจัดการที่ชัดเจนของแต่ละสถานศึกษา ผู้บริหารต้องคำนึงถึงขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูให้มาก ทั้งนี้ เพราะการสร้างระดับขวัญและกำลังใจของครูให้สูง ย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูจึงอาจกล่าวได้ว่าขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพสูงด้วย [3]

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรส่งผลต่อการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา

สมมุติฐาน

ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. เป็นแนวทางในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
2. ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลาให้มีประสิทธิภาพ
3. เป็นข้อมูลให้องค์กรต่าง ๆ สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางในการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของบุคลากร อันจะช่วยให้องค์กรสามารถรักษามูลค่าให้อยู่กับองค์กรได้ในระยะยาว

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา จำนวน 706 คน (ข้อมูลจากงานบุคลากรแต่ละสถานศึกษา ณ วันที่ 28 มิถุนายน 2556)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา จากการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน หนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 248 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วน

ขอบเขตด้านเวลา

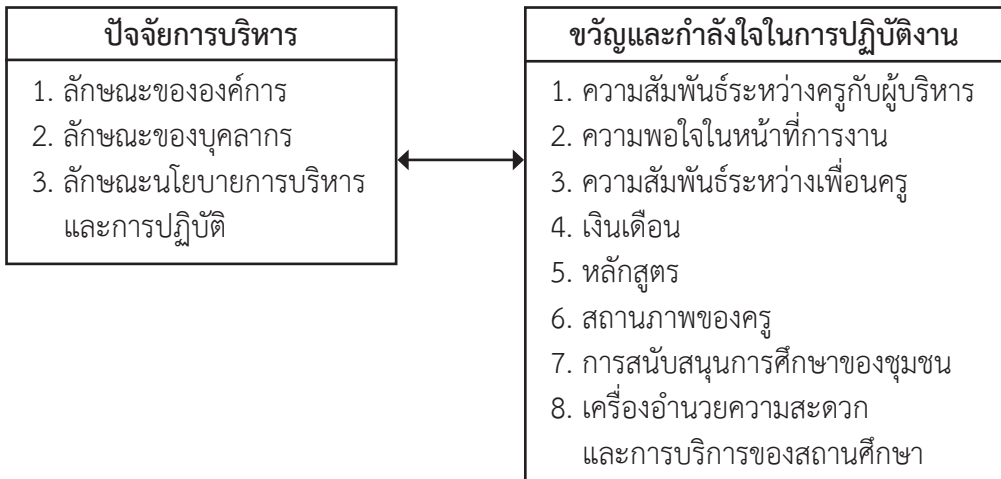
ระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวมถึงได้ทำการสำรวจข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างเดือน ตุลาคม 2556 - มกราคม 2557

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ ปัจจัยการบริหารตามแนวคิดของสเตียร์ ปรับปรุงมาจาก ทองรัก ศรีแก้ว [4] ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ปรับปรุงมาจาก สุวณี ตีระณะ [5]

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี เพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย เรื่องขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา นำมาซึ่งกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลาจำนวน 10 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา วิทยาลัยสารพัดช่างสงขลา วิทยาลัยการอาชีพหลวงประจักษ์ศิลปาคม วิทยาลัยการอาชีพนาทวี วิทยาลัยเทคนิคจะนะ วิทยาลัยการอาชีพสมเด็จพระเจ้าตากสิน วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการสิงหนคร วิทยาลัยประมงติณสูลานนท์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสงขลา รวมทั้งสิ้น 706 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ตามสัดส่วนตามตาราง Krejcie & Morgan [6] ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 248 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยวัดค่าความเที่ยงตรง (IOC) ได้เท่ากับ 0.87 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 สุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ SPSS โดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ตำแหน่งในสถานศึกษาเป็นข้าราชการครู เงินเดือน 25,001 บาทขึ้นไป ประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป สถานศึกษาที่ปฏิบัติงานมากที่สุดคือ วิทยาลัยเทคนิคขนาดใหญ่

ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหารของครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารของครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา โดยภาพรวม

(n = 248)

ปัจจัยการบริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ปัจจัยลักษณะขององค์กร	3.78	.719	มาก
ปัจจัยลักษณะของบุคลากร	3.81	.640	มาก
ปัจจัยนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ	3.87	.615	มาก
รวม	3.82	.604	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัจจัยการบริหาร ทั้งภาพรวมและรายด้านในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยนโยบายการบริหารและการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ปัจจัยลักษณะของบุคลากรและปัจจัยลักษณะขององค์กร ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา
สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
ของครูในสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา โดยภาพรวม

ที่	ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับขวัญและ กำลังใจ
1	ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บริหาร	3.80	.722	มาก
2	ความพอใจในหน้าที่การงาน	3.84	.740	มาก
3	ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนครู	3.91	.742	มาก
4	เงินเดือน	3.73	.779	มาก
5	หลักสูตร	3.91	.717	มาก
6	สถานภาพของครู	3.88	.774	มาก
7	การสนับสนุนการศึกษาของชุมชน	3.89	.769	มาก
8	เครื่องอำนวยความสะดวกและการ บริการของสถานศึกษา	3.87	.794	มาก
รวม		3.85	.631	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับขวัญและกำลังใจด้านหลักสูตรมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนครู ด้านการสนับสนุนการศึกษาของชุมชนและด้านสถานภาพของครู ตามลำดับ

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู	ปัจจัยการบริหาร			
	ลักษณะขององค์การ	ลักษณะของบุคลากร	นโยบายและการปฏิบัติ	รวม
1. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บริหาร	.613**	.784**	.800**	.791**
2. ความพอใจในหน้าที่การงาน	.559**	.697**	.671**	.695**
3. ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนครู	.532**	.640**	.609**	.643**
4. เงินเดือน	.563**	.729**	.721**	.725**
5. หลักสูตร	.604**	.747**	.711**	.744**
6. สถานภาพครู	.593**	.733**	.735**	.743**
7. การสนับสนุนการศึกษาของชุมชน	.589**	.725**	.691**	.724**
8. เครื่องอำนวยความสะดวกและการบริการ	.570**	.662**	.644**	.678**
รวม	.690**	.853**	.833**	.857**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในภาพรวมในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลาในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r = 0.857$) โดยมีปัจจัยบริหารด้านลักษณะของบุคลากรมีความสัมพันธ์กับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาในภาพรวมระดับมากที่สุด ($r = .853$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยการบริหารด้านนโยบายและการปฏิบัติกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง ($r = .800$) ปัจจัยการบริหารด้านลักษณะของบุคลากรกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บริหาร

มีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง ($r = .784$) ปัจจัยการบริหารด้านลักษณะขององค์การกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูด้านหลักสูตรมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับสูง ($r = .747$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลามีประเด็น ดังนี้

ผลการศึกษาระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของประเสริฐ สุดยอด [7] ซึ่งศึกษาเรื่องขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาวัณย์ เรืองจันทร์ [8] ซึ่งศึกษาเรื่องขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูโรงเรียนเทศบาล อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูโรงเรียนเทศบาล อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลามีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $r = .857$ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมใจ หวังธรรมคุ้ม [9] ซึ่งศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร พบว่า ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารกรมสรรพากร มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของข้าราชการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสวัสดิการ เงินเดือน ค่าตอบแทน ให้กับครูตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราวที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสอดคล้องกับวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และความรู้ความสามารถ ในอัตราที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการดำรงชีพ
2. ผู้บริหารต้องเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารรับฟังความคิดเห็นและเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ของครู ต้องคอยให้คำแนะนำ ปรีกษา และยกย่องการทำงานของครู เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
3. ด้านความพอใจในหน้าที่การงาน ทุกคนในสถานศึกษาทำงานตามศักยภาพของตน และควรจัดบุคลากรให้เพียงพอกับปริมาณงาน

4. ปัจจัยการบริหารในการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูด้านลักษณะขององค์การอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้บริหารควรกระตุ้น ชี้นำ ให้ครูมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

5. ผู้บริหารควรตระหนักถึงภารกิจ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากร

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างขวัญกำลังใจกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา

3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั้งหมด

4. ควรเก็บข้อมูลเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยใช้วิธีอื่นร่วมด้วย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกตโดยผู้วิจัยเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ ด้วย ควบคู่กับการใช้แบบสอบถาม

เอกสารอ้างอิง

- [1] พิมลพรรณ เชื้อบางแก้ว. (2550). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- [2] มั่นโชค ดอเลาะ. (2553). ขวัญและกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ภายใต้สถานการณ์ความไม่สงบ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- [3] ศุภางค์ วงษ์แจ้ง. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูวิทยาลัยเทคนิคนครนายก จังหวัดนครนายก. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. นครนายก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [4] ทองรัก ศรีแก้ว. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับองค์ประกอบที่ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ราชบุรี : สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

- [5] สุวณี ตีระถะ. (2545). **ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม : สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- [6] ทองใบ สุดซารี. (2543). **ภาวะผู้นำและการจูงใจ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). อุบลราชธานี : คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- [7] ประเสริฐ สุขอด. (2551). **ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดเทศบาล เมืองสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- [8] วิลาวัณย์ เรืองจันทร์. (2551). **ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูโรงเรียนเทศบาล อำเภอพนสนิคม จังหวัดชลบุรี**. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [9] สมใจ หวังธรรมคุ้ม. (2551). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมสรรพากร**. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.